

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoE/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8811211077
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8811211077.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Evy Šofrankovej v exekučnej veci oprávneného: TONE s.r.o., Čučmianska dlhá 26, 048 01 Rožňava, IČO: 36 216 640; proti povinným: 1/ Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX L. XXX, povinnej 2/ Q. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX L. XXX, o vymożenie 12.152,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Er/2052/2011-52 zo dňa 19.05.2017 takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e sa uznesenie.
- II. Účastníkom a súdnemu exekútorovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Vranov nad Topľou exekúciu zastavil.
2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 243f, § 39 ods. 4, § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čl. I § 1, čl. I. § 11 ods. 2, čl. I. § 17 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového.
3. V odôvodnení uviedol, že na návrh oprávneného zo dňa 24.11.2011 a vykonateľného exekučného titulu - Zmenkového platobného rozkazu č.k. XZm XXX/XXXX-XX zo dňa 11.04.2011, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 04. 07. 2011 sa začalo exekučné konanie proti povinným o vymożenie 12.152,61 Eur.
4. Z predloženej zmluvy o úvere súd zistil, že právny predchodca oprávneného (T. L.) poskytla povinným ako dlžníkom úver vo výške 320.000,- Sk/10.622,05 Eur, ktorý sa povinní zaviazali splácať v mesačných splátkach po 2.800Sk/ 92,94 Eur. V zmluve sú dlžníci označení svojimi menami, priezviskami, rodnými číslami a bydliskom.
5. Je nepochybné, že právny predchodca oprávneného pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ich vzťah je vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka a treba naň aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.
6. Indosamentom zmenky sa spotrebiteľ ako zmenkový dlžník dostáva do situácie, že sa nemôže dovoliavať zákonnej ochrany svojich práv ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom vzťahu (napríklad poukazom na nepriateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa mohli premietnuť do zmenkovej sumy a podobne), ibaže by preukázal, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na jeho škodu, čo môže byť veľmi ťažké, prakticky nemożné.

7. Ustanovenie § 11 ods. 2 ZZŠ, umožňujúce vylúčiť prevoditeľnosť indosamentom, tak predstavuje práve také ustanovenie, ktoré je na prospech spotrebiteľa a jeho nepoužitie možno považovať za odporujúce § 54 ods.1 OZ, keďže v danom prípade povinný tým, že vystavil zmenku bez vylúčenia jej prevoditeľnosti sa nepochybne vopred vzdal svojich práv, ktoré mu priznáva OZ (napr. domáhať sa neprijateľnosti zmluvných podmienok), resp. si zhoršil svoje zmluvné postavenie (nemožnosťou podať námietky majiteľovi zmenky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlým majiteľom) a tiež odporujúce § 4 ods.7 zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase vystavenia zmenky. Nevylúčenie prevoditeľnosti zmenky, ktorá sa týka spotrebiteľského vzťahu, a z ktorej je zmenkovým dlžníkom spotrebiteľ, indosamentom podľa § 11 ods. 2 ZZŠ tak zakladá neplatnosť zmenkovej zmluvy (kauzy zmenky) podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom.

8. Súd vyhodnotil zmenkové dojednanie (kauzu zmenky) ako rozporné so zákonom, v dôsledku čoho je neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka). Keďže na túto skutočnosť nebolo prihladené v konaní o zmenkovom platobnom rozkaze, súd exekúciu podľa § 57 ods.1 písm.m) Ex.por. zastavil.

9. Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. Namietal, že nie je možné stotožňovať absenciu zmluvnej podmienky so zmluvnou podmienkou. Samotné nevylúčenie prevoditeľnosti zmenky nespôsobuje spotrebiteľovi v tomto konkrétnom prípade žiadnu ujmu na jeho právach. Exekučným titulom je zmenkový platobný rozkaz S. zo dňa 11.04.2011, právoplatný a vykonateľný dňa 21.04.2011, resp. 4.7.2011. Navrhovateľom v konaní bol až do jeho právoplatného skončenia indosant. Neobstojí preto argument, že spotrebiteľ z dôvodu indosovania zmenky nemohol uplatniť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlému majiteľovi zmenky. Súčasný oprávnený nadobudol pohľadávku vymáhanú v tomto exekučnom konaní na základe zmluvy o postúpení pohľadávok dňa 01.10.2012 a až po tomto dátume došlo k indosovaniu zmenky. Súd prvej inštancie tiež opomenul, že na predmetný úverový vzťah, ktorý zmenka zabezpečovala, nie je možné aplikovať ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže úver bol určený na stavebné účely. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd uznesenie zmenil tak, že v exekúcii pokračuje.

10. Súdny exekútor vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že neskúma opodstatnenosť alebo neopodstatnenosť vydania exekučného titulu, stotožňuje sa však s názorom oprávneného.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) výzvou zo dňa 14.11.2018 vyzval účastníkov na zváženie vyjadrenia k prípadnému odlišnému právnomu posúdeniu veci (§ 382 CSP), keďže v doterajšom konaní nebolo aplikované ustanovenie § 243f, § 39 ods. 4, § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 1, § 48 ods. 2, § 457, § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, čl. 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS.

12. Výzva bola oprávnenému doručená dňa 16.11.2018 a povinným dňa 20.11.2018. Oprávnený ani povinní sa k výzve odvolacieho súdu nevyjadrili.

13. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 9a, § 243h Exekučného poriadku a § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne.

14. Podľa § 243f Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

15. Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31.03.2017 v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu (4da) s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

16. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom."

17. Podľa § 52 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 08.01.2007 spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

19. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

21. Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu 08.01.2007, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

22. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

23. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

24. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

25. Podľa čl. 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

26. Z obsahu spisu vyplýva, že pohľadávka priznaná exekučným titulom - zmenkovým platobným rozkazom č.k. XZm/XXX/XXXX zo dňa 11.04.2011 vznikla zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (ďalej len „zmluva“) uzavretou medzi právnym predchodcom oprávneného (T. a.s.) a povinnými dňa 08.01.2007. Odvolací súd má v zhode so súdom prvej inštancie za to, že zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl. v spojení s § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzatvorenia zmluvy) majúcu formulárovú podobu, kde právny predchodca oprávneného vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a povinní sú spotrebiteľmi, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Oprávnený v podaní zo dňa 20.01.2016 uviedol, že pohľadávka vymáhaná v predmetnom konaní vznikla zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere uzavretej medzi povinnými a bankou. Keďže povinní nedodrжали podmienky zmluvy, došlo k odstúpeniu od zmluvy a následnému vyplneniu biankozmenky podľa dohody.

28. V čl. II zmluvy je zakotvená zmluvná podmienka, podľa ktorej ak dlžník vydá veriteľovi biankozmenku, vyrubuje sa mu poplatok 500 Sk.

29. Odvolací súd uvádza, že biankozmenka je vystavovaná v prospech, v záujme veriteľa za účelom zabezpečenia jeho pohľadávky, nejde o poplatok za službu, plnenie, poskytované dlžníkovi - spotrebiteľovi. Navyše poplatok vo výške 500 Sk nemôže sledovať výdavky spojené s vystavením biankozmenky. Ide teda nepochybne o neprijateľnú podmienku spôsobujúcu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 4 OZ).

30. V zmysle čl. VII bod 6. zmluvy odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

31. Inštitút odstúpenia od zmluvy je upravený v Obchodnom zákonníku a Občianskom zákonníku odlišne. Obchodný zákonník v ust. § 349 ods. 1 zánik zmluvy viaže na okamih, keď prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane. Zánik zmluvy teda nastáva v dobe účinnosti úkonu, ktorým oprávnená osoba odstúpila od zmluvy. Tým sa Obchodný zákonník odlišuje od Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom upravené alebo účastníkmi dohodnuté inak (§ 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Právna úprava odstúpenia od zmluvy obsiahnutá v Občianskom zákonníku je pre spotrebiteľa výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa spotrebiteľ vzdať nemôže. Ustanovenie čl. VII. bod 6. zmluvy vychádzajúce z úpravy odstúpenia od zmluvy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, podľa ktorej má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy, je upravené pre povinných nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 Občianskeho zákonníka v spojení s § 54 ods. 1 a § 457 Občianskeho zákonníka. Ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať (v dôsledku odstúpenia od zmluvy), niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/81/2012, 6Co/11/2017, 17Co/302/2015).

32. V zmysle čl. VII. bod 10. zmluvy v prípade odstúpenia od zmluvy sa splatná istina, nezaplatené úroky a poplatky zúčtujú do jednej sumy, ktorá sa ďalej úročí v súlade s bodom 8. čl. VII zmluvy.

33. Odvolací súd konštatuje, že čl. VII. bod 10. zmluvy sa v neprospech povinných odchyľuje od právnej úpravy obsiahnutej v § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Úroky z omeškania neprináležia aj zo zmluvných úrokov, pretože by tak išlo o nárok na príslušenstvo (úroky z omeškania) z príslušenstva (úrokov), čo je v rozpore s § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a v právnej teórii sa takýto postup označuje ako tzv. anatocizmus. Uplatnenie si príslušenstva pohľadávky (úrokov z omeškania) z príslušenstva pohľadávky, ktorými riadne (zmluvné) úroky sú, zákon nepredpokladá (porovn. rozsudok NS ČR sp. zn. 35Odo/101/2002 zo dňa 24.03.2004).“

34. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že zmluvu nie je možné vyhodnotiť ako takú, ktorá neobsahuje neprijateľné podmienky. Zmenkový súd sa skúmaním zmluvných podmienok nezaoberal, keďže zmluva obsahom pripojeného spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1Zm/949/2010 nie je. Odvolací súd konštatuje, že exekučný titul - zmenkový platobný rozkaz č.k. 1Zm/949/2010 zo dňa 11.04.2011 bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, pričom nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky. Preto bolo dôvodné exekúciu s poukazom na ust. § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku zastaviť.

35. Za daného stavu odvolací súd napadnuté uznesenie v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

36. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, § 9a Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017. V odvolacom konaní oprávnený úspešný nebol a úspešní povinní si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnili, zo spisu im žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývajú. Zo spisu nevyplývajú ani trovy odvolacieho konania súdneho exekútora.

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).